

दशममन्त्रमाह । “होतायचद्वनस्पतिम् । शमितारं शत-
क्रतुम् । धियोजोष्टारमिन्द्रियम् [५] । मध्वासमञ्जन् पथिभिः
सुगेभिः । स्वादाति हव्यं मधुना घृतेन । वेत्वाज्यस्य होतर्यज”
इति । वनस्पतिशब्देन दशमप्रयाजदेवतारूपोऽग्निरुच्यते । तं
होता यच्चत् तद्वारेण इन्द्रं पूजयतु । कीदृशमिन्द्रं शमितारं
सर्वानियुशमनहेतुं, शतक्रतुं शतसङ्ख्याकाश्वमेधयुतं, धियो जो-
ष्टारं, बुद्धेः सेवितारम्, उपासकानां बुद्ध्या ध्यातव्यमित्यर्थः ।
इन्द्रियं सामर्थ्यापेतम् । तादृश इन्द्रः, सुगेभिः पथिभिः सुखेन
गन्तुं शक्यैर्मार्गैरागत्य मध्वा मधुरद्रव्येण समञ्जन् हवींषि
स्निग्धीकुर्वन् वर्त्तते, स च मधुना मधुरेण घृतेन हव्यं स्वाति
स्वादूकरोति । तथाविधेन्द्रप्रीत्यर्थं वनस्पतिर्देव आज्ञां पिबतु ॥

एकादशमन्त्रमाह । “होतायचदिन्द्रं स्वाहाज्यस्य । स्वाहा
मेदसः । स्वाहा स्लोकानाम् । स्वाहा स्वाहाकृतीनाम् । स्वाहा
हव्यसृक्तीनाम् । स्वाहा देवाः आज्यपान् । स्वाहेन्द्रं होत्रा-
ज्जुषाणाः । इन्द्र आज्यस्य वियतु । होतर्यज” [६] इति । उक्तेषु
सर्वेषु प्रयाजेषु अनुगतमिन्द्रं होता यजतु पूजयतु । तदिन्द्रस्य
प्रीत्यर्थं स्वाङ्गतिरस्तु, मेदसो द्रव्यस्य स्वाङ्गतिरस्तु, स्लोकानां
विदूनां स्वाङ्गतिरस्तु, स्वाहाकृतीनां स्वाहाकारेण दीयमा-
नानां सर्वाङ्गतिद्रव्याणां स्वाङ्गतिरस्तु, हव्यसृक्तीनां हवि-
स्तावकमन्त्राभिमानिदेवतानामर्थं स्वाङ्गतिरस्तु । ये त्वाज्यं
पिबन्तो देवाः तान् सर्वान् उद्दिश्य स्वाङ्गतिरस्तु । होत्रा-
द्धोमनिमित्तभूतात् इन्द्रं जुषाणाः सेवमाना ये देवाः तेषां